

Bài I. (2,0 điểm) Cho biểu thức $A = \left[\frac{2\sqrt{x}-9}{x-5\sqrt{x}+6} - \frac{\sqrt{x}+3}{\sqrt{x}-2} - \frac{2\sqrt{x}+1}{3-\sqrt{x}} \right] \cdot \frac{x-3\sqrt{x}}{x\sqrt{x}+1}$

(Với $x \geq 0; x \neq 4; x \neq 9.$)

- Rút gọn biểu thức A.
- Tính giá trị của biểu thức A khi $x = \sqrt{3+2\sqrt{2}} + \sqrt{11-6\sqrt{2}}$.
- Tính giá trị lớn nhất của A.

Bài II. (2,0 điểm) Giải bài toán bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình

Một ô tô dự định đi từ A đến B trong khoảng thời gian nhất định. Biết rằng, nếu vận tốc giảm đi 10km/h thì ô tô đến B chậm hơn 96 phút so với dự định. Nếu vận tốc tăng thêm 20km/h thì ô tô đến sớm hơn dự định 2 giờ. Tính độ dài quãng đường AB.

Bài III. (2,0 điểm)

1. Giải hệ phương trình sau
$$\begin{cases} \frac{2}{x-1} + \sqrt{y+1} = 0 \\ \frac{3}{x-1} - 2\sqrt{y+1} = -7 \end{cases}$$

- Trong mặt phẳng tọa độ Oxy cho (P) $y = x^2$ và (d) $y = 2(m-1)x - m^2 + 3m$
 - Với $m=3$, tìm tọa độ giao điểm của (P) và (d).
 - Tìm m để (d) cắt (P) tại 2 điểm phân biệt có hoành độ lần lượt là chiều dài và chiều rộng của hình chữ nhật có diện tích bằng $\frac{7}{4}$.

Bài IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn (O) đường kính AB cố định, điểm I nằm giữa A và O sao cho $AI = \frac{2}{3}AO$. Kẻ dây cung MN vuông góc với AB tại I, gọi C là điểm tùy ý thuộc cung lớn MN sao cho C không trùng với M, N và B. Nối AC cắt MN tại E.

- Chứng minh 4 điểm I, E, C, B cùng thuộc một đường tròn.
- Chứng minh hai tam giác AME và ACM đồng dạng.
- Chứng minh $AE \cdot AC - AI \cdot IB = AI^2$
- Hãy xác định vị trí của điểm C sao cho khoảng cách từ N đến tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác CME là nhỏ nhất?

Bài V. (0,5 điểm) Cho các số dương a, b, c thỏa mãn $a^2 + b^2 + c^2 = 1$. Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức:

$$P = \frac{ab}{c} + \frac{bc}{a} + \frac{ca}{b}$$

Hướng dẫn giải

Bài I. (2,0 điểm) Cho biểu thức $A = \left[\frac{2\sqrt{x}-9}{x-5\sqrt{x}+6} - \frac{\sqrt{x}+3}{\sqrt{x}-2} - \frac{2\sqrt{x}+1}{3-\sqrt{x}} \right] \cdot \frac{x-3\sqrt{x}}{x\sqrt{x}+1}$ (Với $x \geq 0; x \neq 4; x \neq 9$.)

4. Rút gọn biểu thức A.

5. Tính giá trị của biểu thức A khi $x = \sqrt{3+2\sqrt{2}} + \sqrt{11-6\sqrt{2}}$.

6. Tính giá trị lớn nhất của A.

Hướng dẫn giải

1. Với $x \geq 0; x \neq 4; x \neq 9$ Ta có:

$$\begin{aligned} A &= \left[\frac{2\sqrt{x}-9}{(\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}+3)} - \frac{\sqrt{x}+3}{\sqrt{x}-2} + \frac{2\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-3} \right] \cdot \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}-3)}{(\sqrt{x})^3+1} \\ &= \left[\frac{(2\sqrt{x}-9) - (\sqrt{x}+3)(\sqrt{x}-3) + (2\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}-2)}{(\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}+3)} \right] \cdot \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}-3)}{(\sqrt{x})^3+1} \\ &= \left[\frac{2\sqrt{x}-x+2x-3\sqrt{x}-2}{(\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}+3)} \right] \cdot \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}-3)}{(\sqrt{x})^3+1} \\ &= \left[\frac{x-\sqrt{x}-2}{(\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}+3)} \right] \cdot \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}-3)}{(\sqrt{x})^3+1} = \frac{(\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}-2)}{(\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}+3)} \cdot \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}-3)}{(\sqrt{x}+1)(x-\sqrt{x}+1)} = \frac{\sqrt{x}}{x-\sqrt{x}+1} \end{aligned}$$

Vậy $A = \frac{\sqrt{x}}{x-\sqrt{x}+1}$ với $x \geq 0; x \neq 4; x \neq 9$.

2. Ta có:

$$3+2\sqrt{2} = 1+2\sqrt{2}+2 = (1+\sqrt{2})^2$$

$$11-6\sqrt{2} = 9-2 \cdot 3 \cdot \sqrt{2} + 2 = (3-\sqrt{2})^2$$

$$x = \sqrt{3+2\sqrt{2}} + \sqrt{11-6\sqrt{2}} + 12 = 1+\sqrt{2}+3-\sqrt{2}+12 = 4+12 = 16$$

$$\text{Nên } A = \frac{\sqrt{16}}{16-\sqrt{16}+1} = \frac{4}{13}.$$

3. Khi $x = 0$ ta có $A = 0$.

Khi $x \geq 0; x \neq 4; x \neq 9$ ta có: $A = \frac{\sqrt{x}}{x - \sqrt{x} + 1} = \frac{1}{\sqrt{x} - 1 + \frac{1}{\sqrt{x}}}$

Áp dụng bất đẳng thức Cossi ta có:

$$\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}} \geq 2 \Leftrightarrow \sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}} - 1 \geq 1 \Leftrightarrow \frac{1}{\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}} - 1} \leq 1 \Leftrightarrow A \leq 1$$

Dấu "=" xảy ra khi $\sqrt{x} = \frac{1}{\sqrt{x}} \Leftrightarrow x = 1(TM)$.

Vậy $\max A = 1$ khi $x = 1$.

Bài II. (2,0 điểm) *Giải bài toán bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình*

Một ô tô dự định đi từ A đến B trong khoảng thời gian nhất định. Biết rằng, nếu vận tốc giảm đi 10km/h thì ô tô đến B chậm hơn 96 phút so với dự định. Nếu vận tốc tăng thêm 20km/h thì ô tô đến sớm hơn dự định 2 giờ. Tính độ dài quãng đường AB.

Hướng dẫn giải

$$96 \text{ phút} = \frac{8}{5} \text{ (h)}$$

Gọi thời gian dự định đi từ A đến B là x ($x > 2$) (h)

Gọi vận tốc dự định là y ($y > 10$) (km/h)

Quãng đường AB là xy

Vận tốc giảm đi 10 km/h là $y - 10$ (km/h)

Thì ô tô đến B chậm hơn 96 phút nên thời gian đi là $x + \frac{8}{5}$ (h)

Vận tốc tăng thêm 20km/h là $y + 20$ (km/h)

Thì ô tô đến B nhanh hơn dự định 2 h nên thời gian đi là $x - 2$ (h)

Ta có hệ phương trình:

$$\begin{cases} (y-10)\left(x+\frac{8}{5}\right) = xy \\ (y+20)(x-2) = xy \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} -10x + \frac{8}{5}y = 16 \\ 20x - 2y = 40 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 8 \\ y = 60 \end{cases} \text{ (thỏa mãn điều kiện)}$$

Vậy độ dài quãng đường AB là 480km

Bài III. (2,0 điểm)

1. Giải hệ phương trình sau
$$\begin{cases} \frac{2}{x-1} + \sqrt{y+1} = 0 \\ \frac{3}{x-1} - 2\sqrt{y+1} = -7 \end{cases}$$

Hướng dẫn giải

ĐK: $x \neq 1; y \geq -1$

Đặt $a = \frac{1}{x-1} (a \neq 0); b = \sqrt{y+1} (b \geq 0)$

Hệ đã cho $\Leftrightarrow \begin{cases} 2a+b=0 \\ 3a-2b=-7 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 4a+2b=0 \\ 3a-2b=-7 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 7a=-7 \\ 2a+b=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a=-1 \\ b=2 \end{cases} (TM)$

Với $\begin{cases} a=-1 \\ b=2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{1}{x-1} = -1 \\ \sqrt{y+1} = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x-1 = -1 \\ y+1 = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=0 \\ y=3 \end{cases} (TM)$

Vậy hệ đã cho có nghiệm $(0; 3)$.

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy cho (P) $y = x^2$ và (d) $y = 2(m-1)x - m^2 + 3m$

c. Với $m=3$, tìm tọa độ giao điểm của (P) và (d).

d. Tìm m để (d) cắt (P) tại 2 điểm phân biệt có hoành độ lần lượt là chiều dài và chiều rộng của hình chữ nhật có diện tích bằng $\frac{7}{4}$.

Hướng dẫn giải

Xét phương trình hoành độ của (P) và (d) ta có:

$$x^2 = 2(m-1)x - m^2 + 3m \Leftrightarrow x^2 - 2(m-1)x + m^2 - 3m = 0 (*)$$

a. Với $m=3$ phương trình (*) có dạng $x^2 - 4x = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x=0 \Rightarrow y=0 \\ x=4 \Rightarrow y=16 \end{cases}$

Vậy $m=3$ thì (d) cắt (P) tại 2 điểm phân biệt $A(0, 0); B(4, 16)$

b. Để (d) cắt (P) tại 2 điểm phân biệt có hoành độ là chiều dài và chiều rộng của hình chữ nhật có diện tích bằng $\frac{7}{4}$ khi phương trình (*) có 2 nghiệm dương phân biệt $0 < x_1 < x_2$ thỏa mãn $x_1 \cdot x_2 = \frac{7}{4}$

Phương trình (*) có 2 nghiệm dương phân biệt khi
$$\begin{cases} \Delta' > 0 \\ S > 0 \\ P > 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} [-(m-1)^2] - (m^2 - 3m) > 0 \\ 2(m-1) > 0 \\ m^2 - 3m > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m+1 > 0 \\ m > 1 \\ m(m-3) > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m > 1 \\ m > 3 \end{cases} \Leftrightarrow m > 3 \quad (1)$$

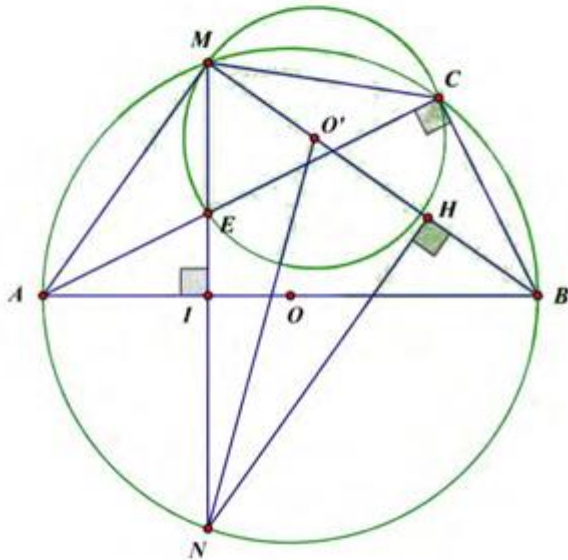
$$x_1, x_2 = \frac{7}{4} \Leftrightarrow m^2 - 3m = \frac{7}{4} \Leftrightarrow 4m^2 - 12m - 7 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} m = \frac{7}{2} \\ m = \frac{-1}{2} \end{cases}$$

Kết hợp với điều kiện (1) thì $m = \frac{7}{2}$ là giá trị cần tìm.

Bài IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn (O) đường kính AB cố định, điểm I nằm giữa A và O sao cho $AI = \frac{2}{3}AO$. Kẻ dây cung MN vuông góc với AB tại I , gọi C là điểm tùy ý thuộc cung lớn MN sao cho C không trùng với M, N và B . Nối AC cắt MN tại E .

- 1) Chứng minh 4 điểm I, E, C, B cùng thuộc một đường tròn.
- 2) Chứng minh hai tam giác AME và ACM đồng dạng.
- 3) Chứng minh $AE.AC - AI.IB = AI^2$
- 4) Hãy xác định vị trí của điểm C sao cho khoảng cách từ N đến tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác CME là nhỏ nhất?

Hướng dẫn giải

1) Ta có $\widehat{EIB} = \widehat{ECB} = 90^\circ$

Nên tứ giác $EIBC$ là tứ giác nội tiếp (theo dấu hiệu: “tứ giác có tổng 2 góc đối bằng 180° là tứ giác nội tiếp”)

2) Vì $MN \perp AB$ và AB là đường kính của (O) nên A là điểm chính giữa của cung MN nhỏ hay $\widehat{AM} = \widehat{AN}$

Suy ra $\widehat{AME} = \widehat{MCA}$ (vì hai góc nội tiếp của (O) chắn hai cung bằng nhau).

Do đó $\triangle AME \sim \triangle ACM$ (g - g) (1)

3) Từ (1) suy ra $\frac{AE}{AM} = \frac{AM}{AC} \Rightarrow AE \cdot AC = AM^2$ (2)

Tam giác AMB vuông tại M , có MI là đường cao nên $AI \cdot IB = MI^2$ (3)

Từ (2) và (3) suy ra $AE \cdot AC - AI \cdot IB = AM^2 - MI^2 = AI^2$

4) Gọi O' là tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác CME .

Theo ý 2) ta có $\widehat{AME} = \widehat{MCE}$

Mà số đo $\widehat{MCE} = \text{sđ} \frac{\widehat{ME}}{2}$ (\widehat{ME} là cung trên (O')). Do đó số đo $\widehat{AME} = \text{sđ} \frac{\widehat{ME}}{2}$

Suy ra AM là tiếp tuyến của đường tròn (O') (theo định lý đảo về góc tạo bởi tiếp tuyến và dây cung).

Mà $MA \perp MB$ nên $O' \in MB$

Gọi H là hình chiếu vuông góc của N lên MB

Ta có $NO' \geq NH$ nên NO' nhỏ nhất khi $O' \equiv H$

Khi đó C là giao điểm thứ hai của hai đường tròn (O) và $(H; HM)$.

Bài V. (0,5 điểm) Cho các số dương a, b, c thỏa mãn $a^2 + b^2 + c^2 = 1$. Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức:

$$P = \frac{ab}{c} + \frac{bc}{a} + \frac{ca}{b}$$

Hướng dẫn giải

Ta có $P = \frac{ab}{c} + \frac{bc}{a} + \frac{ca}{b} \Rightarrow P^2 = \frac{a^2 b^2}{c^2} + \frac{b^2 c^2}{a^2} + \frac{c^2 a^2}{b^2} + 2(a^2 + b^2 + c^2)$

Áp dụng bất đẳng thức Cô si với các số dương ta có:

$$\frac{a^2b^2}{c^2} + \frac{b^2c^2}{a^2} \geq 2b^2$$

$$\frac{b^2c^2}{a^2} + \frac{c^2a^2}{b^2} \geq 2c^2$$

$$\frac{a^2b^2}{c^2} + \frac{c^2a^2}{b^2} \geq 2a^2$$

Cộng các bất đẳng thức theo vế ta có:

$$P^2 \geq 4(a^2 + b^2 + c^2) \Leftrightarrow P^2 \geq 4 \Rightarrow P \geq 2$$

Vậy $P_{\min} = 2$ khi $a = b = c = \frac{1}{\sqrt{3}}$